

Брюксел, 17 октомври 2023 г.
(OR. en)

14229/23

ECOFIN 1050
ENV 1126
CLIMA 477
FIN 1057

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13696/23
Относно:	Заключения на Съвета относно международното финансиране на борбата с изменението на климата с оглед на 28-ата Конференция на страните (COP 28) по РКООНИК в Дубай от 30 ноември до 12 декември 2023 г. – Заклучения на Съвета (17 октомври 2023 г.)

Приложено, на делегациите се изпращат заключенията на Съвета относно финансирането на борбата с изменението на климата, одобрени от Съвета по икономически и финансови въпроси на заседанието му на 17 октомври 2023 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ВЪПРОСИ
ОТНОСНО МЕЖДУНАРОДНОТО ФИНАНСИРАНЕ НА БОРБАТА С
ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. ОТБЕЛЯЗВА СЪС ЗАГРИЖЕНОСТ констатациите в последния доклад на Световната метеорологична организация за актуализиране на прогнозите за климата в световен мащаб за следващите 1 до 5 години, че е вероятно температурите в световен мащаб да нараснат до рекордни нива през следващите пет години и да надвишат стойността от 1,5° C спрямо прединдустриалните равнища в продължение на най-малко една година. ПРИЗНАВА неотложността, изразена в констатациите на 6-ия доклад за оценка на Междуправителствения комитет по изменението на климата, в който се подчертава, че ограничаването на затоплянето до 1,5° C над равнището от прединдустриалния период изисква върховите стойности на емисиите на парникови газове в световен мащаб да бъдат достигнати най-късно до 2025 г., а до 2030 г. нивата на емисиите да бъдат намалени с 43% спрямо 2019 г. ИЗТЪКВА заключенията на 6-ия доклад за оценка, че настоящите глобални финансови потоци в подкрепа на адаптирането към изменението на климата са недостатъчни и са под равнищата, необходими за постигане на целите за смекчаване на изменението на климата във всички сектори и региони. ПОДЧЕРТАВА констатациите в доклада относно наличието на достатъчен световен капитал и необходимостта от ясно заявяване и подкрепа от страна на правителствата за премахване на пречките пред пренасочването на капитал към действията в областта на климата, както и за увеличаване на финансовите потоци за смекчаване на изменението на климата и адаптирането към него. Припомня договореното в Глазгоу и Шарм еш-Шейх решение за ускоряване на усилията за постепенно намаляване на производството на енергия от въглища, горящи без улавяне на вредните емисии, и поэтапно премахване на неефикасните субсидии за изкопаеми горива.

2. Във връзка с това ПРИПОМНЯ, че постигането на амбицията по Парижкото споразумение изисква структурна трансформация на националните и световните икономики, финансовите пазари и инвестициите в посока устойчивост спрямо изменението на климата и климатична неутралност.

ПОДЧЕРТАВА, че член 2, параграф 1, буква в) от Парижкото споразумение, който е от ключово значение за засилване на глобалните действия в отговор на изменението на климата чрез привеждане на финансовите потоци в съответствие с тенденцията към ниски емисии на парникови газове и устойчиво спрямо изменението на климата развитие, е едновременно цел и ключов фактор за постигането на останалите цели на споразумението. ПОДЧЕРТАВА значението на обмена на мнения по същество в рамките на диалога от Шарм еш-Шейх, за да се подобри разбирането на обхвата на член 2, параграф 1, буква в) и неговото допълване с член 9 от Парижкото споразумение¹. Същевременно ИЗТЪКВА ОТНОВО необходимостта от 5-ото заседание на Конференцията на страните по Парижкото споразумение в дневния ред да има нова специална точка относно член 2, параграф 1, буква в), за да се даде възможност на страните да обсъдят как да постигнат целта по този член. ОЧАКВА амбициозен и ориентиран към бъдещето резултат от глобалния преглед на COP28, който следва да включва силни сигнали за мащабна промяна на световната икономика, финансовите пазари и инвестициите, които интегрират изменението на климата в икономическите и финансовите решения на национално и световно равнище, както и в националните бюджети и системата на финансиране за развитие.

¹ В член 9 от развитите държави – страни по конвенцията, се изисква, а останалите се насърчават, да предоставят и мобилизират финансови ресурси за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него в полза на развиващите се държави – страни по конвенцията.

3. **ИЗТЪКВА** ОТНОВО решителната подкрепа и действия на ЕС и неговите държави членки за амбициозното изпълнение на Парижкото споразумение и за приважването на финансовите потоци в съответствие с неговите цели. **ПРИПОМНЯ**, че действията на равнището на ЕС, включително за постигането на целите на член 2, параграф 1, буква в), се основават на всеобхватния набор от политики и инструменти в рамките на Европейския зелен пакт, включително, наред с другото, съществуващите ресурси в рамките на многогодишната финансова рамка на ЕС, в т.ч. Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа; програмите по линия на временния инструмент за възстановяване NextGenerationEU; плана RePowerEU; иновационния фонд по линия на СТЕ на ЕС, Модернизационния фонд и програмата InvestEU, като всички тези програми и инструменти поемат ангажимент 30% или повече от техните разходи да отиват за подкрепа на национални или международни действия в областта на климата. **ОТБЕЛЯЗВА** със задоволство законодателните актове, одобрени в рамките на пакета на ЕС „Подготвени за цел 55“ през 2023 г., които определят политиките на ЕС в съответствие с неговия ангажимент за намаляване на нетните му емисии на парникови газове с най-малко 55% до 2030 г. в сравнение с равнищата от 1990 г. и за постигане на климатична неутралност най-късно до 2050 г., включително по-специално чрез засилване на ролята на ценообразуването на въглеродните емисии до равнища, съответстващи на свързаната с температурата цел на Парижкото споразумение.
4. **ПОДЧЕРТАВА**, че насърчаването, мобилизирането и улесняването на частното финансиране и инвестиции са от съществено значение и допълват публичните ресурси и действия за финансиране на борбата с изменението на климата, тъй като частният сектор ще трябва да поеме най-големия дял от необходимите инвестиции. **ОТБЕЛЯЗВА** със загриженост мащаба на частното финансиране, което понастоящем подкрепя дейности, несъгласувани с Парижкото споразумение, особено в сектора на изкопаемите горива. Освен това **ОТБЕЛЯЗВА** вредните за околната среда субсидии и други стимули, които все още са в сила. **ПРИЗОВАВА** частните участници да приведат финансовите си потоци в съответствие с целите на Парижкото споразумение.

ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ новия пакет от мерки по рамката на ЕС за устойчиво финансиране, насочени към по-нататъшно укрепване и улесняване на действията на частния и финансовия сектор за преход към климатично неутрална и устойчива икономика до 2050 г., включително предложението за регламент относно рейтинги на критерии от екологичен, социален и управленски характер, препоръката относно финансирането на прехода и по-нататъшното разширяване на таксономията на ЕС с икономически дейности от критично значение. ИЗТЪКВА ОТНОВО, че прозрачността по отношение на съществените и регулаторните рискове, свързани с климата, е от съществено значение за предотвратяване на отрицателните въздействия и може да облагодетелства постигащите най-добри резултати. ПОДЧЕРТАВА приемането на европейските стандарти за отчитането във връзка с устойчивостта на дружествата и тяхната оперативна съвместимост с наскоро публикуваните глобални базови стандарти на Съвета за международни стандарти за отчитането във връзка с устойчивостта.

5. ПРИВЕТСТВА неотдавнашната работа на Коалицията на министрите на финансите за действия в областта на климата, включително доклада относно *укрепването на ролята на министерствата на финансите за стимулиране на действията в областта на климата*, който илюстрира многото различни начини, по които министерствата на финансите могат да спомогнат за интегриране на действията в областта на климата в икономическата, фискалната и финансовата политика. ОТБЕЛЯЗВА, че интегрирането на въпросите, свързани с климата, могат по този начин да допринесе и за засилване на мобилизирането на частни, национални и международни ресурси. ПОДКРЕПЯ изпълнението на пътната карта на Г-20 за финансиране за устойчиво развитие с цел увеличаване на финансирането за устойчиво развитие в подкрепа на Програмата до 2030 г. и целите на Парижкото споразумение.

6. ПРИПОМНЯ инициативите на ЕС и международните инициативи за мобилизиране на инвестиции, които дават възможност за справедлив и устойчив преход, като същевременно подкрепят действията в областта на климата в развиващите се страни. ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ в това отношение предварителните препоръки на експертната група на високо равнище за увеличаване на финансирането за устойчиво развитие в държавите с ниски и средни доходи и насърчаването от нейна страна на интегриран стратегически модел на ангажираност на ЕС, включващ целия набор от ключови участници от ЕС — правителствата на държавите членки, Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), финансовите институции за развитие, донори, инвеститори и предприятия от ЕС. ПРИПОМНЯ, че ЕС вече следва този път чрез подхода си „Екип Европа“, залегнал в стратегията Global Gateway, чрез която възнамерява да мобилизира инвестиции в размер до 300 милиарда евро за устойчиви и висококачествени проекти в периода 2021 – 2027 г., за да отговори на нуждите на държавите партньори и да гарантира трайни ползи за местните общности.
7. ОТБЕЛЯЗВА, че този интегриран стратегически модел служи като двигател за неотдавнашните мащабни инициативи като партньорствата за справедлив енергиен преход с Южна Африка, Индонезия, Виетнам и Сенегал и партньори от Г-7+, като създава критична маса и обединява финансирането за развитие и частното финансиране за ускоряване на енергийния преход към нулеви нетни емисии чрез ускоряване на ранното извеждане от употреба на активи с високи емисии и внедряването на възобновяеми енергийни източници, подкрепяйки същевременно справедливия преход за засегнатите общности. ИЗТЪКВА Глобалната инициатива за зелени облигации на ЕС, в рамките на която ЕИБ ръководи консорциум от партньори, по-специално финансовите институции за развитие на държавите членки, които са заделили около 1 милиарда евро с цел да се помогне на държавите партньори да мобилизират частен капитал за устойчиви проекти. ПРИВЕТСТВА инициативата „Екип Европа“ за адаптиране към изменението на климата и устойчивост в Африка, лансирана от ЕС и Африканския съюз по време на COP27, която ще съчетае съществуващи и нови програми за финансиране на стойност над 1 милиарда евро, като обедини усилията на Европейската комисия и няколко държави членки за адаптиране към изменението на климата в Африка, и ОЧАКВА нейното изпълнение.

8. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО твърдия ангажимент на ЕС и неговите държави членки за постигането на колективната цел от 100 милиарда щатски долара за финансиране на борбата с изменението на климата до 2025 г. в контекста на съдържателни действия за смекчаване на последиците и прозрачност при изпълнението, ОЧАКВА тази цел да бъде постигната през 2023 г. и НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА всички останали заинтересовани държави да увеличат усилията си в това отношение. ПРИПОМНЯ, че ЕС, заедно със своите държави членки и ЕИБ, е най-големият донор на публично финансиране за борбата с изменението на климата за развиващите се страни в световен мащаб, и ИЗТЪКВА ОТНОВО техния ангажимент непрекъснато да дават своя справедлив принос и да засилват полезните взаимодействия между финансирането в областта на климата и биологичното разнообразие. ИЗТЪКВА ОТНОВО конструктивния ангажимент на ЕС в обсъжданията на новата колективна количествена цел съгласно Парижкото споразумение. ОТЧИТА предоставянето на публични финанси като важен компонент на новата колективна количествена цел и ПРИПОМНЯ, че новата колективна количествена цел ще бъде определена в контекста на съдържателни действия за смекчаване на последиците и прозрачност при изпълнението, като се вземат предвид нуждите и приоритетите на развиващите се страни. ПОДЧЕРТАВА, че новата колективна количествена цел следва да отразява глобалните усилия за мобилизиране на финансиране за борба с изменението на климата от всички източници и заинтересовани страни – публични, частни, национални и международни, като развитите държави продължат да играят водеща роля в тези усилия. Настоятелно НАСЪРЧАВА провеждането на обсъждане, чиято цел е да се разшири базата на допринасящите за новата колективна количествена цел, и ПРИЗОВАВА всички страни по Парижкото споразумение да допринесат за това глобално усилие в съответствие с финансовите си възможности. ПОДЧЕРТАВА, че новата колективна количествена цел следва да бъде определена в контекста на и да допринася за привеждането на финансовите потоци в съответствие с дългосрочните цели на Парижкото споразумение и съответно нейното съдържание, структура и трансформационно въздействие да бъдат подходящи за тази цел.

9. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО решимостта на ЕС и неговите държави членки да предприемат последващи действия във връзка с призива на COP26 в Глазгоу за поне удвояване на колективния принос на развитите държави за финансирането на борбата с изменението на климата с цел адаптиране, насочен към развиващите се страни, който по този начин ще възлезе на 40 милиарда щатски долара до 2025 г., в сравнение с равнищата от 2019 г. по данни на ОИСР, в контекста на постигането на баланс между смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него, в редовно сътрудничество с други страни. ПОДЧЕРТАВА значението на насочването на съществена подкрепа към най-бедните и най-уязвимите държави и общности, като например най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави. ОЧАКВА да си сътрудничи с партньорите от развиващите се страни за подобряване на достъпа до финансиране за адаптиране, включително чрез приоритизиране на адаптацията при планирането и в националните им бюджети и проследяване на свързаните с адаптацията разходи в националните бюджетни цикли, както и да поддържа високо равнище на ангажираност с партньорите, които биха могли да предоставят и улеснят достъпа до финансиране.
10. ИЗТЪКВА ОТНОВО, че ЕС и неговите държави членки ще работят конструктивно за успешен резултат от възложената от COP27 работа по нови договорености за финансиране, включително фонд, за подпомагане на развиващите се страни, които са особено уязвими, в отговор на загубите и щетите, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата, и ИЗТЪКВА, че тази помощ следва да бъде съчетана със стимули за адаптиране и устойчивост и е от значение за най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави. ПОДЧЕРТАВА, че определените нови механизми за финансиране трябва да гарантират координация и взаимно допълване със съществуващите договорености за финансиране във и извън рамките на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) и Парижкото споразумение.

ПРИЗОВАВА партньорите от всички региони, които са в състояние да направят това, да разширят подкрепата си, признавайки необходимостта от голямо разнообразие от източници и следователно надграждайки и допълвайки съществуващите източници, фондове, процеси и инициативи, за да се гарантира по-добра координация и да се преодолеят установените пропуски по отношение на приоритетите във финансирането. ПРИПОМНЯ, че държавите – членки на ЕС, допринасят активно за глобални инициативи за увеличаване и подобряване на защитата на бедните и уязвимите лица чрез предоставяне и улесняване на повече и по-качествено предварително договорено финансиране срещу бедствия, свързани с климата.

11. С оглед на увеличаването на световните финансови потоци в отговор на нуждите и приоритетите на всички държави, и по-специално на развиващите се страни, ПРИВЕТСТВА последните събития в отговор на призива на COP27 и на други неотдавнашни инициативи многостранните банки за развитие (МБР) и международните финансови институции да реформират практиките, приоритетите, визията и модела на многостранните банки за развитие, за да се справят с извънредната ситуация в областта на климата в световен мащаб. ОТБЕЛЯВА последния напредък по пътната карта за развитие на Световната банка, по-специално постигнатия напредък по отношение на усъвършенстването на инструментите за реагиране при кризи. ПОДКРЕПЯ амбициозната пътна карта на Г-20 за изпълнение на препоръките от прегледа на рамката на Г-20 за капиталова адекватност на МБР и ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ потенциалния допълнителен марж за отпускане на заеми в рамките на пътната карта в размер на приблизително 200 милиарда щатски долара през следващото десетилетие въз основа на първоначалните мерки на рамката за капиталова адекватност, които са в процес на изпълнение и разглеждане, включително пакета, приет на пролетните заседания през 2023 г., който следва да увеличи капацитета за отпускане на заеми на Международната банка за възстановяване и развитие с 50 милиарда щатски долара през следващите десет години. ПРИЗОВАВА многостранните банки за развитие да постигнат по-нататъшен напредък по изпълнението на препоръките по рамката за капиталова адекватност, като същевременно запазят своята дългосрочна финансова устойчивост, стабилни кредитни рейтинги и статут на привилегирован кредитор.

ПРИЗНАВА, че многостранните банки за развитие полагат амбициозни усилия за укрепване на съгласувания си отговор на глобалните предизвикателства, включително изменението на климата, както показва, наред с другото, срещата на върха за нов глобален финансов пакт. ПРИВЕТСТВА въвеждането от десет многостранни банки за развитие на обща методология за привеждане на новите операции в съответствие с Парижкото споразумение и обявяването от страна на групата на Световната банка на процес за по-добро интегриране в новите проекти на въздействието на финансирането на борбата с изменението на климата върху усилията за адаптиране към изменението на климата и неговото смекчаване.

12. Във връзка с това ПРИКАНВА многостранните банки за развитие и другите финансови институции в областта на развитието, както и агенциите за експортно кредитиране, да прекратят постепенно и във възможно най-кратък срок финансирането на проекти в сектора на енергията от изкопаеми горива. ИЗТЪКВА ОТНОВО ПРИЗИВА СИ Европейската комисия да постигне споразумение в рамките на ОИСР за прекратяване на официално подкрепяните експортни кредити за проекти в сектора на енергията от изкопаеми горива. В очакване на постигането на споразумение в рамките на ОИСР ПРИПОМНЯ намеренията на държавите членки до края на 2023 г. да определят в националните си политики собствени научнообосновани срокове за прекратяване на официално подкрепените експортни кредити за проекти в сектора на енергията от изкопаеми горива, освен при ограничени и ясно определени обстоятелства, които са в съответствие с ограничението за глобално затопляне от 1,5°C и целите на Парижкото споразумение. ПРИВЕТСТВА модернизирания на Споразумението на ОИСР относно експортните кредити, което създава допълнителни стимули за подкрепа на по-широк кръг от благоприятни за климата сделки.

13. ПРИВЕТСТВА създадения импулс и ПОДЧЕРТАВА забележителния набор от продукти и инициативи за размисъл, представени на срещата на върха за нов глобален финансов пакт, наред с другото, относно начините за справяне с нарастващия дълг, кризата в областта на климата, по-доброто използване на преференциалното финансиране, привличането на допълнително частно финансиране за борба с изменението на климата и/или разкриването на нови източници на финансиране за държавите, които са най-силно изложени на изменението на климата. ОЧАКВА по-нататъшното разглеждане на няколко важни въпроса, обсъдени на срещата на върха.
14. ПОДЧЕРТАВА *призова за действие за съвместим с Парижкото споразумение пазар на въглеродни емисии*, отправен на срещата на върха за нов глобален финансов пакт, чиято цел е да се гарантира реализирането на потенциала на солидно разработените, добре изградени вътрешни и международни пазари на въглеродни емисии, които да стимулират необходимото намаляване на емисиите и които, ако бъдат реализирани, биха могли да генерират значителни финансови потоци за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него, като по този начин се подкрепят всички цели на Парижкото споразумение. ПРИКАНВА другите страни да се присъединят и да изпълнят призива, наред с първите 31 подписали страни, и ПРИПОМНЯ, че подобни принципи се подкрепят от декларацията „Принципи на висок интегритет на пазара на въглеродни емисии“, одобрена на срещата на високо равнище на Г-7 през май 2023 г.
15. ОТПРАВЯ ИСКАНЕ към Европейската комисия преди 28-ата конференция на страните по РКООНИК да представи на Съвета за одобрение преглед за 2022 г. на международните потоци за финансиране на борбата с изменението на климата от страна на ЕС, в т.ч. неговите държави членки и Европейската инвестиционна банка.